ORIENTAREA (UE) 2025/2595 A BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 10 decembrie 2025

privind abordarea în materie de supraveghere adoptată de autoritățile naționale competente în ceea ce privește acoperirea expunerilor neperformante deținute de entități supravegheate mai puțin semnificative *(BCE/2025/40)*

CONSILIUL GUVERNATORILOR BĂNCII CENTRALE EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 al Consiliului din 15 octombrie 2013 de conferire a unor atribuții specifice Băncii Centrale Europene în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit ([1]), în special articolul 6 alineatul (1) și articolul 6 alineatul (5) literele(a) și (c),

întrucât:

(1) Banca Centrală Europeană (BCE) este responsabilă de funcționarea eficace și consecventă a Mecanismului unic de supraveghere (MUS). Aceasta monitorizează funcționarea sistemului și asigură aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere și consecvența rezultatelor activităților de supraveghere în cadrul statelor membre participante. BCE poate emite orientări pentru autoritățile naționale competente (ANC), în conformitate cu care ANC trebuie să desfășoare atribuțiile de supraveghere și trebuie să adopte decizii în materie de supraveghere.

(2) BCE asigură aplicarea consecventă a cerințelor prudențiale pentru instituțiile de credit din statele membre participante, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 și cu Regulamentul (UE) nr. 468/2014 al Băncii Centrale Europene (BCE/2014/17) ([2]).

(3) Deși ANC sunt principalele responsabile de revizuirea cadrului, proceselor, mecanismelor și strategiilor puse în aplicare de instituțiile de credit care sunt clasificate ca fiind mai puțin semnificative, pentru a asigura o gestionare și acoperire solidă a riscurilor acestora – inclusiv în ceea ce privește politicile acestora de provizionare și tratamentul de către acestea al activelor în ceea ce privește cerințele de fonduri proprii – BCE, în virtutea rolului său de monitorizare în cadrul MUS, ar trebui să promoveze aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere în efectuarea unor astfel de revizuiri. În acest context, aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere în procesul de supraveghere a gestionării și acoperirii expunerilor neperformante (*non-performing exposures*) în ceea ce privește entitățile supravegheate mai puțin semnificative din cadrul MUS contribuie la obiectivele mai ample care vizează asigurarea: (a) punerii în aplicare a unei abordări coerente și eficace în materie de supraveghere prudențială în ceea ce privește toate instituțiile de credit din statele membre participante; (b) aplicării consecvente a cadrului unic de reglementare pentru serviciile financiare în cazul tuturor instituțiilor de credit din statele membre participante; și (c) faptului că toate instituțiile de credit din statele membre participante sunt supuse unei supravegheri de cea mai bună calitate.

(4) Asigurarea unei gestionări și a unei acoperiri adecvate a expunerilor neperformante a reprezentat o prioritate importantă în cadrul MUS de la crearea acestuia. BCE a avut o abordare în materie de supraveghere cu privire la expunerile neperformante bazată pe cadrul elaborat de legiuitorul Uniunii și care a ținut seama de orientările interpretative adoptate de Autoritatea Bancară Europeană. Ca parte a acestei abordări în materie de supraveghere, BCE a comunicat așteptările în materie de supraveghere privind acoperirea expunerilor neperformante deținute de entitățile supravegheate semnificative. Aceste așteptări se referă la expunerile neperformante în cazul cărora expunerea a fost inițiată înainte de 26 aprilie 2019 și care, prin urmare, nu fac obiectul cerinței de deducere prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]). Pentru entitățile supravegheate mai puțin semnificative, acoperirea unor astfel de expuneri neperformante nu a făcut, până în prezent, obiectul unor practici uniforme de supraveghere în cadrul MUS. Acoperirea expunerilor neperformante a făcut obiectul abordărilor definite de ANC pentru activitățile lor de supraveghere respective.

([1]) JO L 287, 29.10.2013, p. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj.

([2]) Regulamentul (UE) nr. 468/2014 al Băncii Centrale Europene din 16 aprilie 2014 de instituire a cadrului de cooperare la nivelul Mecanismului unic de supraveghere între Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale competente și cu autoritățile naționale desemnate (Regulamentul-cadru privind MUS) (BCE/2014/17) (JO L 141, 14.5.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/468/oj).

([3]) Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

(5) După cum reiese din experiența dobândită de BCE în contextul abordării în materie de supraveghere urmate cu privire la entitățile supravegheate semnificative, acoperirea suficientă și în timp util a expunerilor neperformante promovează gestionarea proactivă a expunerilor respective, reducerea stocurilor acestora, precum și niveluri de provizionare care sunt proporționale cu riscurile asociate vechimii lor și evoluției sumelor recuperabile.

(6) Prin urmare, abordarea ANC în materie de supraveghere cu privire la acoperirea expunerilor neperformante deținute de entități supravegheate mai puțin semnificative ar trebui să includă revizuirea politicilor de provizionare și a tratamentului activelor din perspectiva cerințelor de fonduri proprii ale entităților supravegheate respective.

(7) O astfel de abordare în materie de supraveghere a acoperirii expunerilor neperformante este considerată a fi un instrument eficace de atenuare a două riscuri principale. Primul constă în persistența stocurilor semnificative de expuneri neperformante cu o vechime lungă (denumite și expuneri neperformante moștenite) și o acoperire limitată a provizioanelor, care constituie surse durabile de potențiale pierderi suplimentare și care restricționează capacitatea băncilor de a acorda noi împrumuturi. Al doilea constă în posibilitatea existenței unor neconcordanțe în tratamentul prudențial al expunerilor neperformante care fac obiectul cerinței de deducere prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și al celor care nu fac obiectul cerinței respective, în cazul în care neconcordanțele respective nu sunt justificate de circumstanțe specifice.

(8) Aceste două riscuri principale sunt semnificative. Ratele agregate ale expunerilor neperformante atât pentru entitățile supravegheate semnificative, cât și pentru cele mai puțin semnificative au prezentat, în general, o tendință descendentă susținută încă de la înființarea MUS. Această tendință a fost mai pronunțată în cazul entităților supravegheate semnificative și s-a încheiat în 2024. Având în vedere posibilitatea creșterii ratelor expunerilor neperformante, se consideră că, având în vedere nivelurile globale satisfăcătoare de capital și perioada lungă de timp în care entitățile supravegheate mai puțin semnificative au trebuit recent să facă din proprie inițiativă progrese în ceea ce privește reducerea și acoperirea expunerilor neperformante moștenite, o abordare armonizată în materie de supraveghere a ANC în ceea ce privește acoperirea expunerilor neperformante deținute de entități mai puțin semnificative este proporțională cu obiectivul de supraveghere de a aborda cele două riscuri principale legate de aceste expuneri neperformante, pentru a consolida reziliența entităților supravegheate mai puțin semnificative la potențialele evoluții negative ale mediului macroeconomic și la deteriorările asociate ale calității creditului.

(9) Pentru a evalua acoperirea de către entitățile supravegheate mai puțin semnificative a expunerilor neperformante care intră în sfera de aplicare a acestei orientări este necesar ca ANC să obțină date detaliate cu privire la acoperirea unor astfel de expuneri. Astfel de date nu sunt incluse în prezent informațiile pe care instituțiile trebuie să le raporteze conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2021/451 al Comisiei ([4]), prin urmare ANC ar trebui să solicite entităților supravegheate mai puțin semnificative să le raporteze pentru fiecare dată de raportare de referință,

ADOPTĂ PREZENTA ORIENTARE:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

Prezenta orientare stabilește abordarea în materie de supraveghere pe care ANC trebuie să o utilizeze pentru revizuirea politicilor de provizionare și a tratamentului activelor din perspectiva cerințelor de fonduri proprii ale entităților supravegheate mai puțin semnificative stabilite în același stat membru ca ANC relevantă.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei orientări, se aplică definițiile cuprinse la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]), la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 și la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 468/2014 (BCE/2014/17). Se aplică, de asemenea, următoarele definiții:

1. „dată de raportare de referință” înseamnă data de 31 decembrie a unui anumit an calendaristic;

([4]) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/451 al Comisiei din 17 decembrie 2020 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare pentru aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 680/2014 (JO L 97, 19.3.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/451/oj).

([5]) Regulamentul (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată, și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 648/2012 (JO L 347, 28.12.2017, p. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj).

2. „expunere neperformantă care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări” înseamnă o expunere care îndeplinește condițiile pentru derogare de la articolul 36 alineatul (1) litera (m) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, astfel cum se prevede la articolul 469a din regulamentul respectiv;

3. „garanție tehnică” înseamnă, în legătură cu o expunere, o garanție care garantează capacitatea debitorului de a respecta obligațiile contractuale neeconomice, cum ar fi furnizarea de bunuri sau executarea de lucrări către un terț și care nu are caracterul unui substitut de credit.

Articolul 3

Instituții care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări

(1) ANC aplică abordarea în materie de supraveghere prevăzută în prezenta orientare în ceea ce privește toate entitățile supravegheate mai puțin semnificative la cel mai înalt nivel de consolidare din statele membre participante.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), o ANC poate decide să nu aplice abordarea în materie de supraveghere prevăzută în prezenta orientare în cazul unei entități supravegheate mai puțin semnificative pentru o anumită dată de raportare de referință dacă acea entitate supravegheată mai puțin semnificativă îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții la cel mai înalt nivel de consolidare:

(a) valoarea contabilă brută totală a creditelor și avansurilor neperformante ale entității supravegheate mai puțin semnificative reprezintă mai puțin de 5 % din valoarea contabilă brută totală a creditelor și avansurilor entității supravegheate mai puțin semnificative. La calcularea raportului unic care trebuie evaluat în raport cu pragul de 5 %, creditele și avansurile clasificate drept deținute în vederea vânzării, soldurile în numerar la bănci centrale și alte depozite la vedere sunt excluse atât de la numitor, cât și de la numărător;

(b) valoarea totală a expunerilor neperformante ale entității supravegheate mai puțin semnificative care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 2, reprezintă o parte nesemnificativă din valoarea totală a expunerilor neperformante ale entității supravegheate mai puțin semnificative;

(c) entitatea supravegheată mai puțin semnificativă face obiectul unui proces de lichidare ordonată;

(d) entitatea supravegheată mai puțin semnificativă face obiectul unei fuziuni în curs cu o altă entitate supravegheată sau al unei achiziții în curs de către o altă entitate supravegheată;

(e) entitatea supravegheată mai puțin semnificativă este o „entitate specializată de restructurare a datoriei”, astfel cum este definită la articolul 36 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;

(f) entitatea supravegheată mai puțin semnificativă face obiectul unor circumstanțe specifice și factuale care, în opinia ANC relevante, fac ca aplicarea prezentei orientări să fie inadecvată, ținând seama de obiectivele și principiile Regulamentului (UE) nr. 1024/2013 și, în special, de necesitatea de a asigura aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere.

(3) În urma evaluării lor efectuate în temeiul alineatului (2) literele (a)-(f), ANC informează entitățile supravegheate mai puțin semnificative stabilite în statele lor membre respective cu privire la care cadrul stabilit în prezenta orientare și cerințele de raportare aferente definite la articolul 7 se aplică pentru o anumită dată de raportare de referință.

(4) ANC informează periodic BCE cu privire la aplicarea derogărilor aplicate în temeiul alineatului (2), inclusiv cu privire la evaluările subiacente efectuate de ANC în cauză.

Articolul 4

Expuneri care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări

(1) ANC aplică abordarea în materie de supraveghere prevăzută în prezenta orientare în ceea ce privește expunerile neperformante care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări.

(2) Expunerile-suport ale securitizărilor tradiționale sau sintetice rămân în afara sferei de acoperire a prezentei orientări dacă este îndeplinită una dintre următoarele condiții în ceea ce privește expunerile respective:

(a) entitatea supravegheată mai puțin semnificativă a realizat un transfer semnificativ al riscului (*significant risk transfer)* în conformitate cu articolul 244 alineatul (1) litera (a) sau cu articolul 245 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;

(b) entitatea supravegheată mai puțin semnificativă aplică metoda deducerii integrale în conformitate cu articolul 244 alineatul (1) litera (b) sau cu articolul 245 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

(3) La cererea unei entități supravegheate mai puțin semnificative, ANC pot decide să nu aplice articolul 5 în cazul expunerilor individuale sau portofoliilor de expuneri în temeiul unor circumstanțe specifice demonstrate de dovezi detaliate și solide prezentate de entitatea supravegheată mai puțin semnificativă. Pe baza acestor dovezi, ANC evaluează și decid cu privire la cererea entității supravegheate mai puțin semnificative.

(4) În sensul alineatului (3), circumstanțele specifice includ oricare dintre următoarele situații:

(a) plățile periodice curente ale principalului și ale dobânzii, bazate pe fluxurile de numerar ale debitorului oficial, vor conduce la rambursarea integrală;

(b) acoperirea expunerilor neperformante, în combinație cu cerințele de capital din pilonul 1 pentru riscul de credit, ar conduce la acoperirea a peste 100 % din expunere;

(c) expunerea se referă la garanții tehnice.

Articolul 5

Evaluarea acoperirii expunerilor neperformante

(1) ANC evaluează acoperirea de către entitățile supravegheate mai puțin semnificative a expunerilor neperformante care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări pe baza cuantumului determinat în conformitate cu articolul 47c alineatul (1) litera (a) coroborat cu articolul 47c alineatele (2), (3) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

(2) Pentru a determina cuantumurile de acoperire ale entităților supravegheate mai puțin semnificative care trebuie evaluate în raport cu cuantumul specificat la alineatul (1), ANC iau în considerare elementele enumerate la articolul 47c alineatul (1) litera (b) punctele (i)-(vi) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

Articolul 6

Utilizarea în procesul de supraveghere

(1) ANC utilizează rezultatele evaluărilor pe care le-au efectuat cu privire la acoperirea de către entitățile supravegheate mai puțin semnificative a expunerilor neperformante care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări în cadrul procesului de supraveghere și evaluare menționat la articolul 97 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([6]).

(2) În cazul în care, după ce a acordat atenția cuvenită circumstanțelor specifice prezentate de o entitate supravegheată mai puțin semnificativă, o ANC constată că acoperirea expunerilor neperformante care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări este insuficientă, aceasta ia în considerare adoptarea unei măsuri de supraveghere pe baza legislației naționale de transpunere a articolului 104 din Directiva 2013/36/UE sau a unor competențe de supraveghere echivalente de care dispune în temeiul legislației naționale.

Articolul 7

Cerințe de raportare

(1) În scopul efectuării evaluării descrise la articolul 5, ANC solicită entităților supravegheate mai puțin semnificative să raporteze date detaliate privind acoperirea expunerilor lor neperformante care intră în sfera de acoperire a prezentei orientări pentru fiecare dată de raportare de referință.

(2) Modelele care trebuie utilizate pentru raportarea menționată la alineatul (1) sunt elaborate de BCE în cooperare cu ANC.

(3) ANC pune la dispoziția BCE informațiile menționate la alineatul (1) care le-au fost transmise de entitățile supravegheate mai puțin semnificative, pentru a fi utilizate de BCE pentru îndeplinirea mandatului său de supraveghere.

([6]) Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj).

Articolul 8

Dispoziții tranzitorii

(1) ANC evaluează acoperirea expunerilor neperformante în conformitate cu articolul 5 din prezenta orientare începând cu data de raportare de referință de 31 decembrie 2028.

(2) Prin derogare, pentru primele trei date de raportare de referință după notificarea prezentei orientări către ANC se aplică următoarele:

(a) în scopul evaluării acoperirii expunerilor neperformante menționate la articolul 5 alineatul (1) pentru data de raportare de referință de 31 decembrie 2025

  (i) factorul specificat la articolul 47c alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiește cu 0,60;

  (ii) factorii specificați la articolul 47c alineatul (3) literele (d)-(i) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiesc cu 0,60;

  (iii) factorul de 1 specificat la articolul 47c alineatul (4) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiește cu 0,60;

(b) în scopul evaluării acoperirii expunerilor neperformante menționate la articolul 5 alineatul (1) pentru data de raportare de referință de 31 decembrie 2026

  (i) factorul specificat la articolul 47c alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiește cu 0,70;

  (ii) factorii specificați la articolul 47c alineatul (3) literele (e)-(i) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiesc cu 0,70;

  (iii) factorul de 1 specificat la articolul 47c alineatul (4) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiește cu 0,70;

(c) în scopul evaluării acoperirii expunerilor neperformante menționate la articolul 5 alineatul (1) pentru data de raportare de referință de 31 decembrie 2027

  (i) factorul specificat la articolul 47c alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiește cu 0,80;

  (ii) factorii specificați la articolul 47c alineatul (3) literele (g)-(i) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiesc cu 0,80;

  (iii) factorul de 1 specificat la articolul 47c alineatul (4) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 se înlocuiește cu 0,80.

(3) Prin derogare de la articolul 6 din prezenta orientare, pentru prima dată de raportare de referință după notificarea prezentei orientări către ANC, o ANC poate decide să nu utilizeze rezultatele evaluării acoperirii expunerilor neperformante de către entitățile supravegheate mai puțin semnificative ca parte a procesului de supraveghere și evaluare.

Articolul 9

Producerea de efecte

Prezenta orientare produce efecte din ziua notificării sale către ANC ale statelor membre participante.

Articolul 10

Destinatari

Prezenta orientare se adresează ANC ale statelor membre participante și BCE.

Adoptată la Frankfurt pe Main, 10 decembrie 2025.

Pentru Consiliul guvernatorilor BCE
Președinta BCE
Christine LAGARDE